

**MEZŐGAZDASÁG ISMERETEK
EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA
JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ
A MINTAFELADATOKHOZ**

I. TESZTFELADATOK**Egyszerű választás**

D (1 pont)

Négyféle asszociáció

1.	D	(1 pont)
2.	B	(1 pont)
3.	C	(1 pont)
4.	B	(1 pont)
5.	A	(1 pont)

Ötféle asszociáció

1.	E	(1 pont)
2.	C	(1 pont)
3.	A	(1 pont)
4.	B	(1 pont)
5.	D	(1 pont)

Igaz-hamis választás

1.	H	(1 pont)
2.	I	(1 pont)

Mennyiségi összehasonlítás

1.	A	(1 pont)
2.	B	(1 pont)
3.	C	(1 pont)

II. NYÍLT FELADATOK**Ismertetés, rövid kifejtés**

A magvak és termések általános jellemzői:

- légszárazok (1 pont)
- sok emészthető tápanyagot és kevés rostot tartalmaznak (1 pont)
- minden állatfajjal etethetők (1 pont)
- foszfortartalmuk nagy (1 pont)

A magvak és termések csoportosítása:

- gabonamagvak: (1 pont)
 - szénhidrátban gazdagok, fehérjében szegények (pl. kukorica, zab) (1 pont)
- hüvelyes magvak: (1 pont)
 - fehérjetartalmuk nagy (pl. szója, borsó) (1 pont)
- olajos magvak: (1 pont)
 - olajtartalmuk magas, és fehérjetartalmuk is jelentős (1 pont)
 - (pl. napraforgómag, lenmag)

Összesen: 10 pont

(Megjegyzés: a csoportosításnál más takarmány megnevezése is elfogadható.)

Felsorolás

1. előkészítő szakasz	(1 pont)
2. megnyílási szakasz	(1 pont)
3. kitolási szakasz	(1 pont)
4. utószakasz	(1 pont)

Összesen:**4 pont**

(Megjegyzés: pont csak abban az esetben adható, ha az adott szakasz megnevezése a megfelelő helyen szerepel.)

Fogalom meghatározás

A) Hústermelő képesség (1 pont)

B) A nőivarú egyedhez a tenyészcélnak legjobban megfelelő hím állat kijelölése.

(1 pont)

Folyamatleírás

- betakarítás (szecskázva, szállító járműre fűjva) (1 pont)
- szállítás (1 pont)
- mérlegelés (1 pont)
- tömörítés (1 pont)
- lezárás (1 pont)

Esettanulmány értelmezése

1. Fogalmazza meg, mikor tekinthető egy állat vagy állomány **egészségesnek!** (1 pont)
Akkor tekinthető egy állat vagy állomány egészségesnek, ha genetikai képességeinek megfelelően termel optimális tartási és takarmányozási körülmények között.

2. Az esettanulmány alapján, a tanultaknak megfelelően, az alábbi táblázat kitöltésével mutassa be **csoportosítva** a sertéseket veszélyeztető **külső kórokokat!**
Az élő kórokok esetén 2-2 tetszőleges kórokozót példaként soroljon fel!
Miután kigyűjtötte az élettelen kórokokat, minimum 1-1 példát említsen meg és írja le annak hatását, az általa kiváltott betegséget is! (8 pont)

Külső kórokok	Példák
<p>Élő (biológiai) kórokok</p> <ul style="list-style-type: none"> - baktériumok - vírusok - gombák - paraziták 	<p>E. coli Leptospirák</p> <p>Parvovírus Coronavírus</p> <p>Fusarium Raktári penészek</p> <p>Orsóférgék Rühatka</p>
<p>Élettelen kórokok</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanikai hatások - hőmérséklet - időjárási és éghajlati tényezők - a szervezet anyagellátásának zavarai <ul style="list-style-type: none"> • a táplálóanyag ellátás zavarai 	<p>rossz minőségű padozat → rongyostalpúság, csülökirhagyulladás (verekedés → kannibalizmus)</p> <p>hőstressz → szaporodásbiológiai mutatók romlása, étvágytalanság, tejhiány (nedves hideg – megfázás, tüdőgyulladás tartós relatív hideg – szopós malacok hypoglikémiája)</p> <p>frontátvonulás → sertésorbánc</p> <p>avas takarmány → E- és A-vitaminhiány (a takarmány mikrobiológiai szennyezettsége → hasmenés gombatoxinok a takarmányban → mikotoxikózis)</p>

	a takarmány nem megfelelő homogenizálása → sómérgezés Ca-, P-hiány → angolkór, csontlágylás Fe-hiány → malac, vashiányos vérszegénység)
--	---

Megjegyzés: a táblázatban példaként felsorolt megoldástól eltérő egyéb helyes válaszok is elfogadhatók.

3. Mi az **oka** annak, hogy mindig az előírásoknak megfelelően tanácsos használni a sertésstenyésztesben az antibiotikumokat a baktériumos betegségek gyógykezelésére?
Sorolja fel a **szakszerű antibiotikum-használat feltételeit!** (3 pont)

Ok:

- rezisztencia kialakulása
- antibiotikum érzékenység

Szakszerű használat feltételei:

- rezisztenciavizsgálat
- előírt dózis betartása
- előírt időtartam betartása
- étel-miszer-egészségügyi várakozási idő betartása

4. Hasonlítsa össze az obligát és a fakultatív patogén **baktériumok elleni védekezés módszereit, lehetőségeit!** (8 pont)

Az obligát patogén baktériumok elleni védekezési módok:

- a kórokozótól mentes állatállomány kialakítása és annak fenntartása
- az állategészségügyi jogszabályok betartása
- bejelentési kötelezettség
- a személyforgalom és -higiénia szabályainak betartása
- a járműforgalom szabályainak betartása
- az állatforgalom szabályainak betartása
- a karanténoszási szabályok figyelembevétele
- szakszerű gyógykezelési eljárások
- egyszerre ki-, egyszerre betelepítés („all in – all out”)
- vakcinázás

A fakultatív patogén baktériumok elleni védekezési módok:

- az alapvető higiéniai feltételek megteremtése és fenntartása
- a rotáció, az egyszerre betelepítés és kitelepítés üzemszerű működtetése
- az állat igényének gazdaságos kielégítése
- a stresszorok kiiktatása, halmozódásuk elkerülése
- jó bánásmód biztosítása
- esetenként vakcinás védőoltás

III. SZÁMÍTÁSI FELADATOK

- Mekkora a **fedeztetési %**?
 $109 : 135 \times 100 = 80,74\%$ (1 pont)
 - Milyen a **termékenyülési %**?
 $101 : 109 \times 100 = 92,66\%$ (1 pont)
 - Mennyi az **ellési %**?
 $89 : 101 \times 100 = 88,12\%$ (1 pont)
 - Határozza meg az **ellési átlagot!**
 $92 : 89 = 1,03$ (1 pont)
-

Összesen: **4 pont**
(Megjegyzés: a helyes eredmény más módszerrel történő számítással is elfogadható.)